

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/206001,200-odcinek-cyklu-Kulisy-historii-z-udzialem-zastepcy-prezesa-IPN-dr-Mateusza-Sz.html>
28.02.2026, 21:10

200. odcinek cyklu „Kulisy historii” z udziałem zastępcy prezesa IPN – dr. Mateusza Szpytmy – 25 stycznia 2025

W związku z Międzynarodowym Dniem Pamięci o Ofiarach Holokaustu Instytut Pamięci Narodowej zaprasza na audycję „Akcja Reinhardt” z cyklu „Kulisy historii”.

Wyzwolenie obozu KL Auschwitz-Birkenau w styczniu 1945 roku ujawniło tragiczną prawdę o niemieckim nazizmie i jego totalitarnej naturze – masowe mordy, realizację polityki ludobójstwa na skalę przemysłową oraz całkowite odebranie człowieczeństwa ofiarom. Bezpośrednio po uwolnieniu więźniów rozpoczęto dokumentowanie zbrodni, przesłuchania świadków oraz poszukiwanie odpowiedzialnych za te okrucieństwa. Już w 1947 roku wielu członków kierownictwa obozu zostało osądzonych i ukaranych. Komendant obozu, Rudolf Höss, spisał wspomnienia ze swojej działalności w Auschwitz; był jednym z nielicznych, którzy zostali sprawiedliwie osądzeni i skazani.

KL Auschwitz był jednak tylko jednym z wielu obozów koncentracyjnych działających na okupowanych przez Niemców terenach II RP. W 1942 roku rozpoczęto Akcję Reinhardt – zaplanowaną eksterminację ludności żydowskiej zamieszkującej Europę Środkową i Wschodnią. Kim byli jej główni architekci? Co dzisiaj wiemy o tej straszliwej operacji?

Na te i inne pytania odpowie zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma.

Premiera 25 stycznia 2025, godz. 15.00 na kanale IPNtv.

* * *

Często nie zdajemy sobie sprawy z tego, jak bardzo jesteśmy zakorzenieni w historii; nie dostrzegamy, że to, co wydarzyło się w niedawnej przeszłości, wciąż ma wpływ na nas i nasze otoczenie. Dla zrozumienia własnej tożsamości musimy wiedzieć – jako jednostki i wspólnota – skąd przychodzimy i jak jest nasza historia.

W ramach cyklu „Kulisy historii” szukamy odpowiedzi na pytanie, jak dzisiaj rzutuje na nas to, co stało się już przeszłością. Zajrzymy za kulisy wydarzeń, spróbujemy zrozumieć, jak działa machina historii i na ile decyzje jednostek zaważyły nad naszymi losami – pojedynczymi i zbiorowymi.